

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

“НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ”

15-17 квітня 2015 року

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ**

**“НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ”**

Тези доповідей надруковано у авторській редакції.

Відповідальна за випуск: Кава Т.В.

15-17 квітня 2015 року

Підписано до друку 12.05.2015
Ум друк.арк. 5. Тираж 80 прим.

©МОВ КНТУ, м. Кіровоград, пр-кт Університетський, 8
Тел. (0522) 55-10-49

м. Кіровоград

Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів "Новітні технології агропромислового виробництва України". – Кіровоград: КНТУ, 2015. – 80 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова – Левченко О.М., д-р екон. наук, проф., проректор з наукової роботи Кіровоградського національного технічного університету.

Заступник голови – Мостіпан М.І., канд. біол. наук, зав. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Відповідальний секретар – Кулик Г.А., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Члени оргкомітету:

Топольний Ф.П., д-р біол. наук, проф. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Сало Л.В., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Семеняка І.М., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства, заступник директора з наукової роботи Кіровоградського інституту агропромислового виробництва НААН;

Григор'єв М.І., канд. с.-г. наук, ст. викл. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Андрієнко О.О., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Шестерняк Н.М., керівник МОВ Кіровоградського національного технічного університету;

Кава Т.В., фахівець І категорії відділу МОВ Кіровоградського національного технічного університету.

Головний редактор:

Мостіпан Микола Іванович – канд. біол. наук, доц., зав. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Заступник головного редактора:

Топольний Федір Пилипович – д-р біол. наук, проф. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Редакційна колегія:

Кулик Галина Андріївна – канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Семеняка Ігор Миколайович – канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства, заступник директора з наукової роботи Кіровоградського інституту агропромислового виробництва НААН;

Сало Лариса Віталіївна – канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Резніченко В.П., канд. с.-г. наук, доц. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету;

Трикіна Н.М., викл. кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету.

Відповідальна за випуск: Кава Т.В.

Збірник містить тези доповідей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів "Новітні технології агропромислового виробництва України", що відбулась 15-17 квітня 2015 року на базі кафедри загального землеробства Кіровоградського національного технічного університету. Розрахований на науковців, фахівців агропромислового виробництва, викладачів, аспірантів, магістрантів та студентів.

Матеріали збірника публікуються у авторській редакції.

© Колектив авторів, 2015
© МОВ КНТУ, 2015

ЗМІСТ

<i>О.С. Шангар, О.В. Сидякіна</i> <i>ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ ТОМАТУ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ</i> <i>В УМОВАХ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.....</i>	<i>6</i>
<i>А.В. Нижеголенко, О.В. Сидякіна</i> <i>УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО СЕЛЕКЦІЇ</i> <i>КОМПАНІЇ "НПЦ-ЛЕМБКЕ".....</i>	<i>9</i>
<i>В.В. Масюков, О.В. Сидякіна</i> <i>ВПЛИВ ГІБРИДНОГО СКЛАДУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ПЛОДІВ</i> <i>ОГІРКА ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ.....</i>	<i>12</i>
<i>І.М. Сахно, О.В. Сидякіна</i> <i>ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ КАПУСТИ БРОКОЛІ.....</i>	<i>16</i>
<i>В.Ф. Дворецький, А.О. Кувшінова, В.В. Гамаюнова</i> <i>ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ДЛЯ ЖИВЛЕННЯ</i> <i>СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР.....</i>	<i>18</i>
<i>О.В. Дьомін, Є.С. Ткачова, В.В. Гамаюнова</i> <i>ПЕРЕВАГИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ</i> <i>В ЗОНІ СТЕПУ УКРАЇНИ.....</i>	<i>21</i>
<i>О.Ш. Іскакова, Д.М. Чернов, В.В. Гамаюнова</i> <i>ОКУПНІСТЬ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ</i> <i>ВНЕСЕННЯ ПІДКАРТОПЛЮЗА ВИРОЩУВАННЯ НА КРАПЛИННОМУ</i> <i>ЗРОШЕННІ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ТА СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ</i> <i>ВИКОРИСТАННЯ БУЛЬБ.....</i>	<i>24</i>
<i>М.А. Ключник, О.А. Коваленко</i> <i>ОБРОБКА БІОПРЕПАРАТАМИ НАСІННЕВОГО МАТЕРІАЛУ</i> <i>ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ.....</i>	<i>28</i>
<i>І.С. Москва, В.В. Гамаюнова</i> <i>ЗАЛЕЖНІСТЬ УРОЖАЙНОСТІ РИЖІЮ ЯРОГО</i> <i>ВІД ОБРОБКИ НАСІННЯ ТА РОСЛИН БІОЛОГІЧНИМИ ПРЕПАРАТАМИ</i> <i>НА ПІВДНІ УКРАЇНИ.....</i>	<i>30</i>
<i>С.М. Склярєнко</i> <i>ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ЗА ВИРОБНИЧОЇ СИСТЕМИ</i> <i>CLEARFIELD У ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....</i>	<i>34</i>
<i>А.А. Салахутдінова</i> <i>ВПЛИВ ҐУМІФІЛДУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ</i> <i>В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....</i>	<i>36</i>
<i>А.В. Бука</i> <i>ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРИВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ СОЇ</i> <i>В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....</i>	<i>37</i>
<i>В.Ю. Кулакевич</i> <i>ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ</i> <i>СОРТУ ЕПОХА ОДЕСЬКА.....</i>	<i>42</i>
<i>Г.В. Овсян</i> <i>ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ ЕКО-РІСТ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ.....</i>	<i>43</i>

2. Стоянов А. В. Плоди і овочі – невід’ємний компонент їжі / А. В. Стоянов // Харчова і переробна промисловість. – 2001. – №8. – С. 8-10.
3. Выродова А. П. Окраска плодов томата определяет их биологическую ценность / А. П. Выродова, О. Е. Яновчик // Картофель и овощи. – 2009. – №2. – С. 25-26.

УДК: 633.853.49:631.527.5

УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО СЕЛЕКЦІЇ КОМПАНІЇ “НПЦ-ЛЕМБКЕ”

А.В. Нижегороденко¹, О.В. Сидякіна²

Посівні площі під ріпаком озимим в Україні мають тенденцію до зростання, і особливо в останні роки. Обумовлено це універсальністю використання культури, ціною політикою на її насіння і, як наслідок, високою прибутковістю її виробництва. Разом з цим у технології вирощування ріпаку озимого певні питання на сьогоднішній день залишаються дискусійними. Так, наприклад, сільськогосподарські товаровиробники стають перед вибором: що сіяти – сорти чи гібриди?

Слід зазначити, що і сорти, і гібриди мають як позитивні, так і негативні властивості. Насіння сортів значно дешевше, ніж гібридів. Тому при сівбі сортів можна збільшити норму висіву до 10% без суттєвих додаткових витрат. При сівбі гібридів збільшення витрат буде занадто високим. Аналогічним чином це стосується і загибелі рослин ріпаку озимого під час перезимівлі. До переваг сортів слід віднести і той факт, що сортове насіння господарства можуть вирощувати самостійно за найменших витрат. Проте власне відтворення посівного матеріалу можливе лише в обмежених обсягах, адже лінійні сорти швидко вироджуються, у зв’язку з чим знижується врожайність і погіршується якість вирощеного насіння.

Гібриди, і особливо в посушливих умовах, демонструють низку переваг перед сортами. Вони є більш стійкими до стресових умов, краще перезимовують, менше ушкоджуються хворобами, а тому формують більш сталі врожаї. Їх можна висівати у більш пізні строки, ніж сорти, що особливо важливо, якщо на період сівби складаються несприятливі погодні умови. На користь гібридів свідчить і той факт, що ріпак озимий має низький індекс урожайності: він може сформувати біомасу на рівні 200 ц/га, але на частку насіння при цьому буде припадати тільки 25-30%. Співвідношення між біологічною масою рослин і масою насіння у гібридів складає 80:20, а у сортів – лише 90:10. Завдяки плідній праці селекціонерів на сьогоднішній день виведені гібриди ріпаку озимого з індексом 60:40, тобто на частку біомаси припадає 60%, а решта 40% – насіння. Як результат, головною перевагою гібридів є формування значно вищої врожайності насіння. Це пояснює той факт, що 90% посівних площ ріпаку озимого в Європі відведено саме під гібриди. Відповідним

чином, і врожайність насіння в європейських країнах у 2-3 рази перевищує її середній рівень в Україні.

Під час обрання сорту чи гібриду ріпаку озимого необхідно обов’язково враховувати їх походження. Справа у тому, що деякі вітчизняні гібриди за продуктивністю можуть поступатися навіть сортам іноземної селекції. Провідну роль у виробництві ріпаку в Європі відіграють нові високоврожайні гібриди компанії “НПЦ-Лембке” (Німеччина). Вони пристосовані як до несприятливих умов перезимівлі, так і до дуже тривалих періодів посухи. На чорноземах звичайних Розівської дослідної станції інституту сільського господарства степової зони НААН України у 2014 р. були закладені демонстраційні досліди по визначенню врожайності гібридів ріпаку озимого селекції компанії “НПЦ-Лембке” (рис. 1). Вирощували гібриди Вісбі, Рохан, Абакус, Ксенон, Шерпа. Місце ріпаку у сівозміні підприємства демонструє рис. 2. Під кожний гібрид було відведено 1 га площі. Агротехніка вирощування – загальноприйнята для незрощуваних умов степової зони України.

Гібрид Шерпа характеризується швидким ростом і розвитком рослин, компактною будовою й інтенсивним боковим розгалуженням, високою придатністю до пізніх строків сівби, дуже високим потенціалом врожайності. В демонстраційних посівах Розівської дослідної станції інституту сільського господарства степової зони НААН України у 2014 р. він сформував урожайність насіння на рівні 36,5 ц/га (рис. 3).

Дещо вищий потенціал урожайності насіння ріпаку озимого (37,1 ц/га) показав гібрид Вісбі. Даний гібрид добре адаптований як до ранніх, так і до пізніх строків сівби.

Рисунок 1 – Дослід з урожайності гібридів ріпаку озимого селекції компанії “НПЦ-Лембке”

¹ аспірант, ДВНЗ “Херсонський державний аграрний університет”

² канд. с.-г. наук, доцент, ДВНЗ “Херсонський державний аграрний університет”

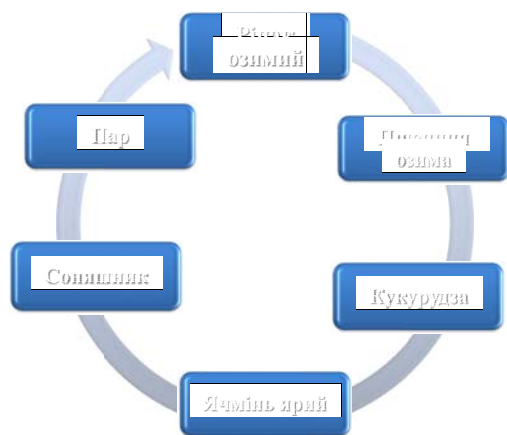

Рисунок 2 – Місце ріпаку озимого у сівозміні підприємства

До переваг гібриду Ксенон слід віднести сильну резистентність до фомозу, інтенсивне бічне розгалуження, стійкість до вилягання і розтріскування стручків, добру зимостійкість і здатність до швидкої регенерації. У демонстраційних посівах Розівської дослідної станції інституту сільського господарства степової зони НААН України у 2014 р. він сформував урожайність насіння на рівні 37,9 ц/га, що на 1,4 ц/га або 3,8% вище, порівняно з гібридом Шерпа.

Гібрид Абакус характеризується високою стійкістю до переростання рослин восени, придатністю до різних строків сівби, високими темпами росту навесні, формуванням добре розвинутої кореневої системи і бічних стебел, раннім дозріванням. Також до переваг гібриду Абакус слід віднести слабку потребу у застосуванні регуляторів росту. У демонстраційних посівах 2014 р. даний гібрид ріпаку озимого показав один з найкращих рівнів урожайності насіння – 39,0 ц/га, що на 1,1-2,5 ц/га або 2,9-6,8% більше, порівняно з вищезазначеними гібридами селекції компанії «НПЦ-Лембке».

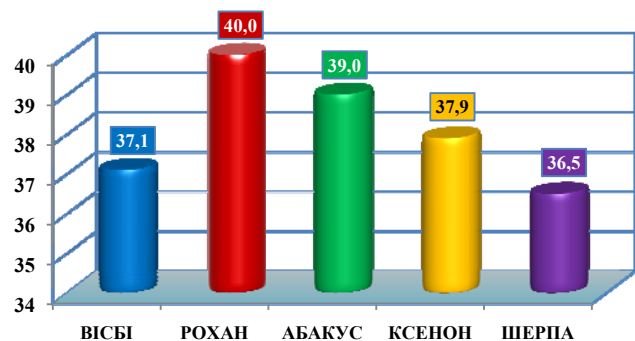

Рисунок 3 – Урожайність гібридів ріпаку озимого «НПЦ-Лембке» в демонстраційних дослідках у 2014 р., ц/га

Найкращим чином у демонстраційних посівах Розівської дослідної станції інституту сільського господарства степової зони НААН України проявив себе гібрид ріпаку озимого Рохан – гібрид нового покоління, який характеризується дуже високою зимостійкістю і посухостійкістю. Як і інші гібриди компанії «НПЦ-Лембке» він здатний до швидкого відновлення вегетації і інтенсивного бічного розгалуження. Характерною особливістю гібриду Рохан є потужний розвиток кореневої системи, яка дозволяє одержувати вологу й елементи живлення зі значних глибин ґрунту. Про високу засвоювальну здатність поживних речовин, і насамперед азоту, свідчить темно-зелене забарвлення листового апарату. У 2014 р. гібрид Рохан сформував урожайність насіння на рівні 40,0 ц/га, що є максимальним значенням у закладених демонстраційних посівах.

Таким чином, гібриди ріпаку озимого селекції компанії «НПЦ-Лембке» у демонстраційних посівах Розівської дослідної станції інституту сільського господарства степової зони НААН України у 2014 р. показали високий рівень урожайності насіння. Найкращою мірою зарекомендували себе гібриди Абакус і Рохан, сформована ними врожайність насіння становила відповідно 39,0 і 40,0 ц/га.

Список літератури

1. Сіємо ріпак: гібриди чи сорти? – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.zernoua.info/discussions/10.html>.
2. Костенко Н. П. Продуктивність та адаптивність сортів і гібридів ріпаку озимого (*Brassica napus L.*) / Н. П. Костенко // Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин. – 2011. – №2. – С. 23-26.

УДК: 635.63:631.234:631.527.5

ВПЛИВ ГІБРИДНОГО СКЛАДУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ПЛОДІВ ОГІРКА ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ

В.В. Масюков¹, О.В. Сидякіна²

Огірок (*Cucumis sativus L.*) – однорічна рослина сімейства гарбузові (*Cucurbitaceae*), впродовж одного періоду вегетації проходить весь цикл розвитку – від сівби до дозрівання насіння. Огірок – найцінніший з усіх дієтичних продуктів, його споживають у свіжому вигляді, у складі різноманітних салатів, його солять і маринують. Він на 95-98% складається з води, отже, містить мінімум калорій. Але і відсотки, що залишилися, не даремні – огірок є джерелом цінних лужних солей, які здатні уповільнювати процеси старіння і утворення каменів в нирках і печінці. За це огірок називають санітаром організму [1].

Огірок містить цукор, білок, вітаміни В₁, В₂, С, каротин, хлорофіл, фолієву кислоту, калій, фосфор, залізо, натрій, магній, хлор, марганець, цинк, мідь, хром і навіть срібло. В огірках містяться корисні і легкозасвоювані сполуки йоду: вчені вважають, що регулярне вживання огірків в їжу покращує роботу щитовидної залози, серця і судин. Огірки містять багато клітковини, тому відмінно покращують

¹ студент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

² канд. с.-г. наук, доцент, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»